

Territoris

Lleida-Alguaire: un nou rumb

Joan Caball:
“Hem d’aconseguir fer atractiva la
pagesia a les noves generacions”

Magí Carner,
una vida dedicada
a Mollerussa
i a la seva gent

Ponent,
al prime time

Un any d'efemèrides i reivindicacions

L'aeroport Lleida-Alguaire ha complert aquest mes de gener 15 anys de vida. Quan arriba una efemèride així, és oportú fer valoracions i ponderar els actius i passius. La perspectiva temporal és ja prou gran per a analitzar ara amb rigor i amb dades sobre la taula com ha estat el períple de la terminal lleidatana d'ençà que el president de la Generalitat, José Montilla, la va inaugurar un fred matí del 17 de gener del 2010.

Si bé és cert que l'aeroport no ha complert amb les expectatives de gestió de passatgers, també ho és que les administracions han sabut redreçar en els darrers anys el rumb de la infraestructura per mantenir-la útil per al país. S'ha evitat que aquestes instal·lacions hagin esdevingut fantasmals i buides com sí que ha passat, i tots ho hem vist, en diversos aeroports espanyols aixecats al redós de les ànsies de grandesa d'alguns governants. En aquest sentit, que Alguaire sigui ara un aeroport referent en l'àmbit de la indústria i en el sector aeroespacial és una notícia que ha de ser valorada en clau de riquesa territorial.

El Lleida-Alguaire ha sabut trobar l'equilibri entre els vols comercials, que tot i que pocs, es van realitzant, i la seva oferta com espai per reparar i guardar avions, d'indret de formació de pilots i com a zona per al desenvolupament de projectes ecològics com és la mobilitat aèria amb drons o la producció d'hidrogen verd per a l'aviació a partir de l'energia generada amb plaques solars.

L'aniversari de l'aeroport lleidatà coincideix amb el primer any de la marxa pagesa cap a Barcelona, una reivindicació històrica que va fer obrir els ulls a molts catalans sobre les problemàtiques que pateix el camp català. Una de les veus que més s'han aixecat en els darrers anys per alertar d'aquestes dificultats ha estat la de Joan Caball, coordinador nacional d'Unió de Pagesos en els darrers 25 anys i que aquest mes de febrer deixar el càrrec. En la darrera entrevista a Territoris, Caball defensa que la producció continua essent la mateixa ara que l'any 2000 tot i la gran davallada del nombre de pagesos, demana valentia als polítics per prendre mesures que beneficiïn la pagesia i reclama també una major consciència de la ciutadania envers la gent que treballa la terra, vertebradors de l'equilibri territorial i eines contra el despoblament.

- 4 Lleida-Alguaire, un aeroport reinventat
- 8 Lliscant sobre neu al Pirineu de Lleida
- 10 Magí Carner, una vida dedicada a Mollerussa i a la seva gent
- 14 Ponent, on la boira no escampa
- 16 Joan Caball: "Hem d'aconseguir fer atractiva la pagesia a les noves generacions"
- 18 Guia per triar escola
- 20 Ponent, al prime time
- 22 Recepta: Potatge caldós amb mongetes verdes, cigrons i xoriço

territoris
territoris.cat

Edita:

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

amic
associació
per millorar
la comunicació
i la transparència

Pots trobar-nos també a:

@territoris.cat

/territoris.cat

@territoriscat

Redacció i publicitat: 676 560 252

Grup Nació
(Edicions Digitals de Premsa Local, SL - B09844770)

Delegada Grup Nació a Lleida: Esther Barta

Comercialitza: Plandora continguts

Coordinadora: Anna Mira

Redacció: Àlvar Llobet, Oriol Almacellas, Carme Escales

Disseny i Maquetació: Cristóbal Moscoso

Foto portada: ACN

Impressió: GoPrinters. Dipòsit Legal: DL L 480-2015

PASSIÓ DE CERVERA - TEMPORADA 2025

www.lapassiodecervera.com - Telèfon 608 781 012

Lleida-Alguaire, un aeroport reinventat

Un grup de persones fan cua per visitar un Boeing 737-700 exposat a la 7a Lleida Air Challenge / ACN

La terminal lleidatana no ha complert amb les previsions inicials de trajectes comercials i s'ha reconvertit com un indret industrial i aeroespacial

Un grup de turistes procedents de Polònia van aterrar el passat divendres 17 de gener a l'aeroport Lleida-Alguaire. Per primera vegada en més de dos anys, la terminal lleidatana acollia un contingent d'estrangers que venien a esquiar a Andorra. Arribar a Lleida per gastar-se els diners al país veí, és el contrasentit d'un aeroport que es va inaugurar ara fa 15 anys amb l'objectiu de fer arribar prop de 400.000 viatgers i que la realitat li ha modificat les ex-

pectatives. El Lleida-Alguaire ja no és concebut com un aeroport de vols comercials tot i que manté un ritme de pujada constant d'ençà de la pandèmia. El 2024 va registrar un 27% més de passatgers i un 61% més d'operacions que l'any anterior, cosa que l'ha situat com el catorzè aeroport de l'estat espanyol en moviments. L'any passat va moure 39.664 passatgers i s'hi van fer 28.112 operacions.

Les xifres de l'aviació comercial es complementen amb l'aposta per diversificar l'activitat de Lleida-Alguaire, que s'està consolidant com una infraestructura de formació, industrial, tecnològica i de laboratori de proves per a l'aviació i la indústria aeroespacial.

UN AEROPORT PER LA FORMACIÓ DE PILOTS

A Alguaire es preparen pilots. La companyia BAA Training imparteix formació teòrica i pràctica durant tot l'any i l'escola del CESDA ho fa a l'estiu. A més, en l'últim any companyies com Air France, Vueling i Volotea també han fet tasques de formació dels seus pilots a la instal·lació lleidatana.

Aquest tipus d'activitat seguirà creixent els pròxims anys, gràcies a un acord de BAA per formar en tres anys 400 pilots d'aviació comercial, la meitat dels quals seran originaris de l'Índia. L'empresa lituana preveu adquirir més d'una vintena d'avionetes per a les pràctiques, que se sumaran a la desena d'aparells de què disposa actualment.

MANTENIMENT, REHABILITACIÓ I DESBALLESTAMENT D'AVIONS

Alguaire serveix també com a aparcament d'avions i espai per al seu desballestament. Les companyies Norwegian i Icelandair van escollir Alguaire per a emmagatzemar els seus avions mentre duraven les restriccions de la Covid-19. Amb els avions volant de nou, l'activitat industrial a Alguaire es concentra sobretot en l'àmbit del manteniment, la rehabilitació i el desballestament d'aeronaus. El 2024 s'han desmuntat a Alguaire un Boeing 747 i dos Boeing 757.

En paral·lel, la instal·lació aeroportuària acull actualment mitja dotzena de projectes en l'àmbit de la producció d'hi-

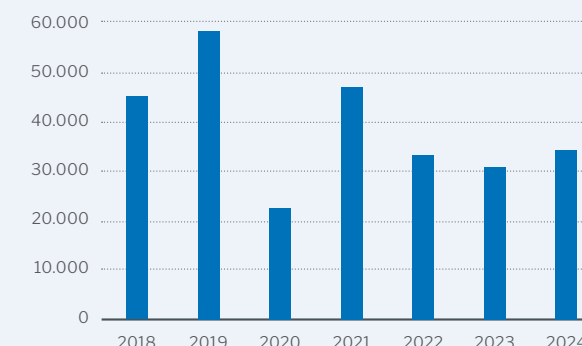
Un operari descarregant maletes / ACN

drogen verd per a l'aviació a partir d'energia generada amb plaques solars i també en l'àmbit dels drons i la mobilitat aèria. En aquest sentit, s'hi ha establert el primer vertiport per a drons logístics integrat en un aeroport internacional d'Europa que la indústria utilitza com a centre de proves i de mostra.

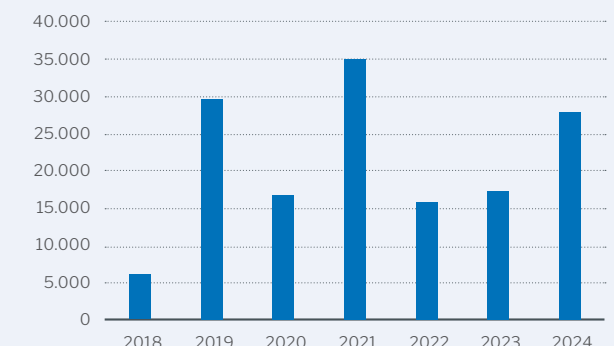
Les instal·lacions de Lleida-Alguaire han acollit aquest any tres noves empreses: Aeroport, que fa formació per aprendre a pilotar drons destinats usos per a l'agricultura; Atmake, una empresa emergent de cons-

15 anys d'activitat a l'aeroport d'Alguaire

Nombre de passatgers

Operacions

trucció de peces aeronàutiques; i l'empresa d'aviació corporativa Vallwing.

NOU PLA DIRECTOR URBANÍSTIC

Tal com va anunciar l'octubre passat la consellera de Territori, Sílvia Paneque, es treballa en la redacció d'un nou Pla director urbanístic aeroportuari (PDUA) per a l'Aeroport de Lleida-Alguaire, atès que ha esgotat les hectàrees de sòl planificades i ja no té més espai per créixer. Amb la nova residència i els dos nous hangars en construcció "ja no tenim més espai" i que cal una nova planificació urbanística per a poder encabir-hi nous magatzems, hangars o oficines, i atendre les necessitats dels clients de l'aeroport de cara als pròxims 30 anys.

LA BOIRA, UN PROBLEMA QUE DECREIX

La boira ha estat un gran problema per a l'aeroport d'Alguaire. Aquesta va ser una de les qüestions problemàtiques que es van contemplar quan es va decidir construir la terminal. Els desviaments van ser freqüents als inicis, però els dies de boira s'han anat reduint en els darrers anys fins al punt que l'any passat només dos vols van veure's afectats per aquest fenomen meteorològic tan típicament lleidatà.

En aquest sentit, el 2022 l'ens públic estatal Enaire va in-

corporar -a petició de la Generalitat- un nou sistema de navegació per satèl·lit per permetre enlairaments i aterratges en situació de molt baixa visibilitat.

Aquesta eina va reforçar el sistema d'aterratge instrumental, anomenat ILS, amb què comptava des d'un inici la instal·lació. Alhora, Alguaire és l'aeroport alternatiu de l'Aeroport d'Andorra-la Seu, que l'any passat va desviar diversos vols a l'aeroport lleidatà per condicions meteorològiques adverses a les instal·lacions de l'Alt Urgell.

CANVI DE DIRECCIÓ

Xavier Gómez Jordana ha assumit a finals d'aquest mes de gener la direcció de l'aeroport d'Alguaire en substitució d'Antoni Serra, que es jubila després de set anys com a director i dos anys i mig més als inicis de l'aeroport com a responsable d'operacions de l'equipament.

Serra va assumir la direcció de l'Aeroport de Lleida-Alguaire quan encara estava en obres i, després d'uns anys de parèntesi, va tornar a posar-se al capdavant de la instal·lació per culminar la seva transició d'aeroport comercial a "integral", amb el propòsit que pugui "assumir els reptes de futur del sector de l'aviació".

■ Àlvar Llobet

La terminal lleidatana, a vista d'ocell
/ AEROPORTS DE CATALUNYA

Institut Mollerussa

www.institutmollerussa.com

Pedra Natural
Hípica
Agrària - Jardineria
Administració
Dependència
Esportives
Infantil
Informàtica
Mecànica
Indústries extractives

La Formació professional et dona respostes reals per a la vida real, formació pràctica i una borsa de més de 300 empreses on aplicar els coneixements adquirits i créixer professionalment. Tot això i més és l'Institut Mollerussa, el campus que forma professionals amb una extensa oferta de titulacions oficials reglades en diversos àmbits.

El campus que forma professionals

Institut Mollerussa
Telefon 973 600 359

Lliscant sobre neu al Pirineu de Lleida

Sis comarques lleidatanes i cinc-cents quilòmetres per gaudir d'un dels encants hivernals

La versatilitat amb què les muntanyes del Pirineu ens reben, en funció de l'estació de l'any que tra-
vessem, és un dels regals més grans de la natura.
Ara a l'hivern, quan la neu ja vesteix el paisatge de
blanc, tenim l'oportunitat d'accedir a cotes ben
altes, fins aquells cims més inaccessibles per a
nosaltres, si hi haguéssim d'arribar a peu. Els re-
muntadors i telecadires ens hi porten còmoda-
ment asseguts. Un cop a dalt, lliscar muntanya avall sobre
la neu, amb esquís, o ben calçats amb raquetes de neu per
caminar per bonics senders d'alçada, ens confien el tresor
d'unes vistes de cine.

Això ho podem viure i veure en sis comarques del Pirineu
de Lleida. A l'Alta Ribagorça, la Vall d'Aran, el Pallars Sobirà,
el Solsonès, l'Alt Urgell i la Cerdanya, tenim onze estacions
d'esquí per a connectar amb el paisatge nevad. No en totes
les estacions l'experiència de l'accés als cims amb remun-
tadors o telecadires és possible, perquè en algunes d'elles,
com la d'esquí nòrdic de Virós-Vall Ferrera, al Pallars Sobirà,
el que fem és esquí de muntanya o nòrdic. En entorns molt
idíl·lics, també podem fer petites passejades o més llargues
travesses amb raquetes de neu, seguint senders planers,
entre preciosos boscos i prats.

SET ESTACIONS D'ESQUÍ DE MUNTANYA

En total, al Pirineu de Lleida hi ha onze estacions d'esquí,
amb uns 500 quilòmetres de pistes. En set d'aquestes es-
tacions, s'hi fa esquí de muntanya i passejades amb raque-
tes. A la Cerdanya en tenim dues: la d'Aransa i la de Lles de
Cerdanya.

La d'Aransa és a cinc quilòmetres del poble que li dona
nom, de camí als estanys de la Pera. Imagineu-vos-hi tra-
vessant un petit bosc de pi negre. Té quatre pistes d'entre 4
i 10 km i tres itineraris de raquetes. Des del Mirador del Pla
de Llet es veu tota la vall de la Cerdanya, la Serra del Cadí
entre altres muntanyes, i els Estanys de la Pera. Al seu web,
aransaesqui.cat, hi ha tots els serveis que ofereixen.

A l'estació de Lles de Cerdanya, lles.net, hi ha el refugi on,
de petit -ens expliquen a l'estació- "Kilian Jornet va fer les
seves primeres passes a la muntanya i a la neu. El seu pare,

Eduard Jornet, va ser durant uns anys el guarda del refugi".
L'estació disposa de disset pistes per a diferents nivells i
quatre itineraris per a seguir amb raquetes de neu.

Entre l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà, l'estació de muntanya
i esports nòrdics de Sant Joan de l'Erm ens ofereix tretze
pistes i dos itineraris de raquetes. Al seu espai a internet,
santjoandelerm.org, veureu que també té un refugi i que
ofereix molts altres serveis.

A la cara nord del Port del Compte, en un extrem de la co-
marca de l'Alt Urgell, prop del límit ja del Solsonès, hi ha
l'estació nòrdica de Tuixent-la Vansa. És impressionant des
dels miradors d'aquesta estació la vista de la Serra del Cadí
i del massís del Pedraforca. Hi ha sis circuits d'esquí nòrdic i
set itineraris de raquetes. El web de l'estació, tuixent-lavan-
sa.com, ens ajuda a situar-nos en tot allò que ens cal per
arribar-hi i gaudir de tot el que ens ofereix.

I tornem al Pallars Sobirà, on hi ha dues estacions per a
practicar aquest esquí més tranquil i harmoniós en pistes
i circuits accessibles a molts de nosaltres. Són l'estació de
Virós-Vall Ferrera (virosvallferrera.cat) i l'estació de Tavas-
cán (tavascan.net). El bonic refugi Gall Fer és punt de par-
tida en la primera. I en l'última, igual com passa a Baquei-
ra-Beret (baqueira.es), es fa esquí de muntanya i esquí alpí.

LES SENSACIONS DE L'ESQUÍ ALPÍ

Els qui cerquen viure emoció i ritme de l'esquí alpí, en molts
cims lleidatans ho troben. Al Pallars Sobirà, les estacions
de Port Ainé i Espot compten amb 27 i més de 23 quilò-
metres esquiables respectivament. La seva ubicació fa
descobrir una vista sublim. A Port Ainé, en concret, recent-
ment s'hi ha inaugurat un mirador al Pic de l'Orri. La vista
és increïble.

Les dues estacions pallareses i també la de Boí Taüll, a l'Al-
ta Ribagorça, són destinacions de Ferrocarrils de la Gene-
ralitat. Això fa que, al web turismefgc.cat disposeu de tota
la informació d'aquests tres magnífics complexos hiver-

nals. Veureu les pistes que hi ha obertes en cada moment,
els seus serveis i útils recomanacions per viure-hi una bona
experiència. Acabem el nostre recorregut a la Vall d'Aran,
on l'estació de Baqueira no deixa cap amant dels esports
de neu indiferent. Són 122 pistes i tres itineraris d'esquí de
muntanya. Al seu web, baqueira.es, us podreu descarregar
el mapa per ubicar-ho tot.

■ **Carme Escales**

Territoris

El magazín de **territoris.cat**

Vols donar-te a conèixer?

A Territoris col·laborem amb les empreses
i el comerç local!

Contacta amb nosaltres al **676 560 252**
o per correu a **publicitat@territoris.cat**

Visita l'edició digital aquí!

Magí Carner durant un ple de l'Ajuntament de Mollerussa / ARXIU COMARCAL DEL PLA D'URGELL

Magí Carner, una vida dedicada a Mollerussa i a la seva gent

L'exalcalde ha deixat un llegat marcat per la modernització de la ciutat durant el seu mandat i també per haver estat un home senzill i estimat en l'àmbit familiar

Magí Carner Tella (27 de març de 1940 - 9 de gener de 2025, Mollerussa). La seva recent mort ha deixat una profunda empremta tant en l'àmbit professional com en el personal. Carner va ser el segon alcalde de Mollerussa després de la restauració de la democràcia. Concretament, va jurar el càrrec el 22 de maig del 1983 i va liderar la capital del Pla d'Urgell fins al 29 de juny del 1987. Els que el coneixien de prop, apunten que va entomar l'encàrrec de la ciutadania en un moment molt convuls per a la política del país, amb la democràcia acabada d'instaurar i la mort de Franco encara recent. Una època

de canvi i incertesa que va marcar l'inici d'una nova etapa per a molts municipis, i Carner va ser valent en voler assumir el repte de liderar la transformació de Mollerussa. Va assumir la responsabilitat amb determinació, contribuint a la modernització de la ciutat en un moment de creixement de gran transformació social i política. Els anys vuitanta la capital del Pla d'Urgell tenia 8.500 habitants una xifra que s'ha doblat arribant als 15.680 aquest 2024. Durant el seu mandat, va impulsar importants projectes per al desenvolupament de la ciutat, com la cessió de terrenys per a la Creu Roja l'any 1984 o, un any abans, quan va aconseguir aprovar els Estatuts que regirien el Patronat Fira de Sant Josep com a organisme autònom, una fita molt im-

portant per poder gaudir d'aquest esdeveniment tal com la coneixem avui en dia.

Carner va ser també una figura fonamental per a la creació de la Mancomunitat d'Aigües de Mollerussa i la fundació de l'Organisme Autònom Fira de Mollerussa, entre altres fites.

Tot i el pes de les seves responsabilitats polítiques, la figura de Magí Carner va transcendir l'àmbit públic. En una conversa amb el seu fill, Jordi Carner, recorda al seu pare com un home de contrastos entre la dedicació professional i la vida familiar. Magí Carner mai va deixar de treballar amb la mateixa intensitat, fins i tot quan assumia el càrrec d'alcalde. Els seus dies estaven organitzats de manera estricta: de vuit del matí a una del migdia es dedicava a la seva empresa constructora, i a la tarda, es desplaçava a l'Ajuntament. Però, malgrat el seu horari exigent, sempre es feia present a casa per sopar amb la família, cosa que va marcar la manera d'entendre la relació amb els seus fills.

Jordi recorda que les hores compartides amb ell eren més abundants durant els caps de setmana, moments en què la família es reunia a llocs com Rialp o Cambrils, on practicaven esquí o gaudien de l'estiu. Per a Magí Carner, aquestes escapades no només eren una oportunitat per desconectar, sinó una forma de mantenir els vincles familiars i transmetre valors importants a la seva descendència. "Passàvem més temps amb ell durant els caps de setmana", explica Jordi, afegint que, malgrat les seves agendes saturades, el pare sempre buscava mantenir les tradicions familiars vives com el dinar de Nadal i el dia de Sant Esteve.

UN HOME PROPER I SENZILL

La seva influència no es limitava a l'àmbit polític ni a la vida familiar. Era un home molt respectuós i equilibrat, amb una gran capacitat per establir vincles profunds amb la comunitat. A Mollerussa, la seva proximitat a la gent era evident; fins i tot quan s'escapava a Rialp, preferia passar temps amb les persones del poble que no pas amb les de Lleida, ja que sentia que a les de Lleida les veia sovint, mentre que a les de Rialp no tant, a més sentia una connexió molt forta amb els veïns. "Li agradava la proximitat i l'afecte de la gent del poble", recorda Jordi, destacant com la seva manera de relacionar-se amb els altres es caracteritzava per una gran senzillesa i naturalitat.

Com a pare, Magí Carner també va inculcar valors d'esforç i constància als seus fills. "Els èxits arribaven gràcies a l'esforç i la constància", subratlla Jordi, fent referència a l'ensenyament més important que el seu pare va transmetre. Aquesta disciplina i determinació eren característiques que també definien la seva personalitat, en què la senzillesa era un tret fonamental. "No era una persona que busqués luxes ni complicacions", destaca el seu fill, reflectint com la seva vida, tant en l'àmbit personal com professional, es basava en la calma, la paciència i l'eficiència.

GENEROSITAT I SERENITAT PER GOVERNAR

Enfront de les crítiques que va rebre com a alcalde, Jordi recorda la serenitat amb què el seu pare les va afrontar. "Ell sempre les va afrontar amb serenitat", comenta, destacant que Magí Carner no compartia amb la seva família els detalls de les crítiques rebudes, però sí la capacitat d'afir-

Setmana Santa del 2006 a Vielha / CEDIDA PER JORDI CARNER

Sopar social Tennis Mollerussa el 1983. / CEDIDA PER JORDI CARNER

mar-se en les seves conviccions i en la tranquil·litat davant l'adversitat.

Tot i el càrrec que ocupava, Jordi afirma que el seu pare mai va canviar la seva manera de ser. "Sempre va mantenir la mateixa actitud", afirma. La seva dedicació i el seu profund sentiment de responsabilitat cap a la família i la comunitat van ser els pilars que van guiar la seva vida. "Era una persona molt sensible, fins al punt que es podia emocionar fàcilment", recorda Jordi, indicant com, malgrat la seva imatge pública de força i lideratge, la seva humanitat i afecte per la família eren els aspectes que

Magí Carner a l'entrada de l'Ajuntament de Mollerussa / ARXIU COMARCAL DEL PLA D'URGELL

realment el definien.

Una de les característiques més destacades de Magí Carner era, sens dubte, la seva generositat. A la seva família mai els va faltar res, i als seus nets també els va oferir tot el que tenia. Sempre estava disposat a complaure a tothom i, d'aquesta manera, va construir una reputació de persona amable i accessible. La seva casa a la Vall d'Aran es va convertir en un punt de trobada habitual, amb dinars i sopars que es prolongaven en llargues sobretaules, on les converses i rialles no faltaven. “Fins i tot, en una ocasió, vam compartir un moment inoblidable cantant amb l'alcalde de Vielha, Calbetó”, comenta en Jordi, tot en un ambient distès i ple de complicitat.

“El meu pare sempre va ser un home generós, amb una gran capacitat d'estar al servei dels altres. A casa nostra, mai vam viure amb mancances.” Un altre exemple de la seva generositat es va produir en el context de la seva tasca en el sector immobiliari. En una de les promocions que estava portant a terme, un client que volia establir-se a Mollerussa va mostrar interès per comprar un dels pisos que estaven construint. Tot i que el client necessitava tancar l'operació amb urgència, no disposava de la totalitat dels diners per fer front al pagament. En aquell moment, conscient de la situació, l'excalcalde de Mollerussa va decidir assumir el risc i va formalitzar l'escriptura del pis sense que el client hagués completat el pagament.

Aquest gest de confiança va ser agraït per l'adquirent, qui més tard va abonar l'import pendent quan va poder fer-ho. Fins i tot avui, aquest client recorda amb agraïment l'acti-

tud generosa del pare, una història que reflecteix la seva manera de viure i d'interactuar amb els altres.

TREBALLADOR INCANSABLE, PARE EXEMPLAR

Jordi, al final, resumeix la figura del seu pare en poques paraules: “Com a professional, era un treballador incansable. Com a pare, era exigent, però sempre amb un to suau”. Les seves arrels familiars i el seu compromís amb la ciutat de Mollerussa van marcar la seva vida, tot i que mai no va renunciar a la seva essència. En un moment tan carregat de canvis socials i polítics com va ser la transició a la democràcia, Magí Carner va ser una figura que va saber mantenir la calma i la serenitat, encara que la responsabilitat que comportava el seu càrrec era gran.

Per a la família Carner, ell va ser, sobretot, un pare que donava exemple amb la seva dedicació i la seva capacitat de mantenir l'harmonia entre les responsabilitats personals i professionals. Aquella senzillesa i proximitat que el van caracteritzar, fins i tot en els moments més difícils, són ara un llegat que perdura. La seva memòria queda no només reflectida en les fites polítiques i socials que va aconseguir per a la ciutat, sinó també en els petits moments que compartia amb els seus éssers estimats, amb una tranquil·litat que només poden donar aquells que saben el que és important a la vida: la família, el treball i la pau interior.

Magí Carner Tella va ser més que un excalcalde per a Mollerussa. Va ser un home que va dedicar-se al seu poble i a la seva família amb una passió i una humilitat que el defineixen com una figura important de la ciutat.

■ Oriol Almacellas

Ponent, on la boira no escampa

Ponent és la zona de Catalunya, juntament amb la plana de Vic, amb més boires. Les xifres meteorològiques marquen una mitjana de 52 dies cada any, un nombre que s'accentua per un fet que, a Lleida, és únic; el de la persistència. Les boires lleidatanes són difícils d'escampar.

Es mantenen hores i hores, i, sovint, resisteixen els embats del sol. L'hivern del 2016, les terres de Lleida van "patir" gairebé un mes i mig de boira. Enguany, aquest fenomen tan lleidatà s'ha deixat veure poc durant el desembre i el gener, els dos mesos de boira per excel·lència. De fet, hi ha una dita popular que referencia la fi de les boires anuals: "Per Sant Vicenç, marxen les boires i arriben els vents". Això no sempre és així.

Però per quina raó a Ponent s'installa aquesta particularitat del temps? La meteoròloga de TVE, Sònia Papell, natural de Bellpuig, apunta que cal trobar l'explicació als anticiclons: "L'aire fred pesa i té tendència a baixar cap a les fondalades. L'orografia de Ponent afavoreix l'arribada de la boira i, també el fet que no s'aixequi en hores. De vegades, les masses d'aire calent es posen al damunt i fan un efecte de tapadora", indica.

En aquest sentit, Papell també apunta que la presència de la boira humiteja la terra i evita l'evaporació de l'aigua, uns factors que afavoreixen els cultius: "La sequera de fa dos anys es va agreujar per la inexistència de boires, que no van fer saó".

■ Àlvar Llobet i Oriol Almacellas

Com mitigar els efectes de la falta de sol

- Fer exercici físic afavoreix l'alliberament de serotonina i endorfines, neurotransmissors que contribueixen a millorar l'estat d'ànim i reduir l'estrès.
- Mantenir una vida social activa reforça el suport emocional i ajuda a combatre la sensació d'aïllament i tristesa.
- Fer activitats que generin benestar ajuda a desconnectar de les preocupacions, fomenten la concentració i aporten una sensació de satisfacció.
- Utilitzar llum artificial que imiti la llum natural pot ajudar a enganyar el cervell i estimular la producció de serotonina.

Margarita Molero:

«El suport emocional és clau per afrontar els dies grisos»

La boira pot provocar alteracions emocionals com la tristesa o la fatiga. Margarita Molero, psicòloga de la plana de Lleida i creadora de Apoteósica-Mente Psicologia, explica com la manca de llum solar pot afectar l'estat d'ànim i com afrontar-ho. Com afecta la boira i la falta de sol a l'estat d'ànim? La boira i els dies grisos poden provocar un estat d'ànim més baix. Quan ens exposem al sol, el nostre cos genera neurotransmissors com la serotonina, que estan directament relacionats amb el benestar emocional. També estimula la síntesi de vitamina D, que contribueix al

bon funcionament del sistema nerviós. Quan hi ha dèficit d'aquests components, es poden experimentar símptomes com fatiga, irritabilitat o falta d'energia i és més habitual sentir-se més trist, apàtic o melancòlic. A més, la manca de sol s'associa al trastorn afectiu estacional.

Com es pot identificar aquest trastorn?

El trastorn afectiu estacional es caracteritza per símptomes depressius, com ara tristesa, falta de motivació, ganes de quedar-se a casa i reducció de la vida social. Si fa mal temps, la predisposició a l'aïllament augmenta, cosa que

pot agreujar aquests símptomes.

A més del clima, quins altres factors influeixen en l'estat d'ànim?

Tot i que la meteorologia hi té un paper, l'estat d'ànim depèn també de factors genètics, biològics i socials, així com de la història de vida de cada persona. Aquelles amb més predisposició a la depressió poden notar més l'impacte de la manca de sol.

El fred també pot afectar l'estat emocional?

Si ens fixem només en la llum solar, el fred no tindria una afectació directa en la producció de serotonina i vitamina D. No obstant això, el fred pot influir indirectament, reduint les ganes de sortir i afavorint l'aïllament.

Pot tenir efectes cognitius la falta d'exposició al sol?

Sí, un estat d'ànim baix afecta funcions com la memòria, l'atenció i la concentració, la qual cosa pot tenir conseqüències en l'àmbit laboral o acadèmic.

Els nens i adolescents són més sensibles a la manca de llum solar?

Els nens, gràcies a la plasticitat i adaptabilitat del seu cervell, poden notar menys els efectes de la manca de llum. En canvi, els adolescents, immersos en els canvis hormonals propis de l'etapa, són més sensibles a les variacions estacionals i poden experimentar alteracions emocionals més intenses, de manera similar a com la primavera accentua la seva energia i impulsivitat.

Quin paper té la psicologia en aquest procés?

La psicologia té un paper clau en la gestió dels efectes

emocionals derivats de la manca de llum solar, ja que proporciona eines per comprendre i regular les emocions. Els professionals de la psicologia poden ajudar a identificar patrons de pensament negatius o conductes que agreugen els símptomes estacionals i treballar per modificar-los.

Què diria a les persones que noten una baixada emocional durant els mesos d'hivern?

És important entendre que aquests canvis emocionals són normals. Com a primers passos, es pot començar per adoptar petites rutines que ajudin a millorar l'estat d'ànim, com fer activitats plaents, mantenir-se actiu i buscar suport social. En casos més greus, consultar un professional pot ser clau per trobar les millors estratègies d'afrontament.

“

La ciutadania ha de valorar la feina dels pagesos i els polítics han de ser valents a l'hora de prendre mesures”

/ HUGO FERNÁNDEZ

Joan Caball:

“Hem d'aconseguir fer atractiva la pagesia a les noves generacions”

El coordinador nacional d'Unió de Pagesos deixa el càrrec després de 25 anys amb la satisfacció d'haver mantingut la producció agrària i d'haver defensat el model de les explotacions familiars

Posa punt final a la seva etapa com a coordinador nacional d'Unió de Pagesos després de 25 anys. Quin balanç fa de la seva gestió?

És positiva. La producció no ha baixat tot i que el nombre de pagesos s'ha reduït des de l'any 2000. S'ha passat de 50.000 a 20.000. Amb tot, hem estat capaços de defensar un model de país d'arrelament als municipis i en favor de les explotacions familiars.

Ens importa el que passa en el nostre entorn i hem treballat per mantenir-lo i evitar els desequilibris territorials, que són molt perjudicials per al sector primari. D'altra banda, hem posat accent en la gestió de l'aigua, sobretot en aquests darrers anys d'intenses sequeres.

Per quina raó deixa el càrrec?

He fet 60 anys i crec que és el moment de donar pas a una generació més jove. A Unió de Pagesos hi ha gent preparada i molt capaç de liderar l'organització. Jo hi he estat 25 anys i ara cal que s'entomin els reptes de futur amb energies renovades.

Quins són aquests reptes?

Un dels grans desafiaments dels pròxims anys és la feina amb la Política Agrària Comuna (PAC), que el 2028 quedarà fixada i ja no hi podrem canviar res. És ara quan cal estudiar les qüestions que han de ser revisades i transformades. Uns altres grans reptes són el del relleu generacional i el del creixement de la consciència cívica en relació amb la pagesia.

La societat no és conscient de la feina dels pagesos?

En general sí, però encara hi ha massa actituds poc respectuoses. Jo interpreto que això és per desconeixement. Miri, la pandèmia de la Covid-19 va provocar una mirada positiva cap als pagesos perquè la gent va copsar-ne la importància.

La producció d'aliments es veia com un fet cabdal en època de confinament, però d'allò ens n'hem oblidat. La pagesia necessita una mirada més positiva dels ciutadans i que es prengui consciència de les dificultats a les quals ha de fer front. La competència amb altres països, la burocràcia, els baixos preus, les especulacions...

Els joves no volen ser pagesos?

Aquest relleu generacional és difícil. Quan l'economia del país va bé, apareixen noves oportunitats i els nois i noies s'enfoquen cap a altres àmbits. Quan va malament, sempre acaben mirant el camp. Hem d'aconseguir fer atractiva la pagesia a les noves generacions.

“

“Els reptes de la pagesia passen pel relleu generacional i pel creixement de la consciència cívica en relació amb la pagesia”

“

“La pagesia necessita una mirada més positiva dels ciutadans i que es prengui consciència de les dificultats a les quals ha de fer front”

Perden diners els pagesos catalans?

Molts d'ells sí. Hi ha un canvi de paradigma; les explotacions s'han fet més grans, i per això s'han perdut pagesos. Tot i això, la producció es manté igual i en alguns sectors com el porcí o el de la fruita de pinyol s'ha crescut. En d'altres com el de l'àmbit de l'oví o les regulacions a les grans superfícies no estem tenint tanta sort.

La gran distribució és enemiga de la pagesia?

Les grans cadenes s'encarreguen de fixar els preus i això repercuteix en els marges de guanys del pagès. Quan una gran cadena de supermercats abaixa el preu de la llet, arrossega la resta a fer el mateix. Això passa sempre a la baixa. Quan s'apugen els preus no sol passar. Hi ha gent que vol dominar la producció, la transformació i la venda. I a més, volen tenir la possibilitat de dir-li al ciutadà què ha de comprar. Aquesta especulació no és rendible per al pagès. Són la gran pedra a la sabata de la pagesia catalana.

“

“Cal consumir els productes catalans i evitar que la competència d'altres països la trobem als supermercats”

Això només ho pot resoldre la política?

La política ho ha de resoldre juntament amb els ciutadans. La ciutadania ha de valorar la feina dels pagesos i els polítics han de ser valents a l'hora de prendre mesures. Cal consumir els productes catalans i evitar que la competència d'altres països la trobem als supermercats. Hauríem de pensar que cada cop que entrem al Mercadona estem fent la guitza al pagès. Per quina raó hem de comprar cítrics de Sud-àfrica si aquí tenim collita? Tot això fa que la pagesia sigui poc atractiva per als joves. Hi ha pocs pagesos de menys de 40 anys que gestionin explotacions. Ja no li dic de menys de 25.

Com veu la pagesia catalana en un horitzó de cinc anys? Si se li donen les possibilitats, bé. Hi ha gent que vol tirar endavant, innovar i transformar. Es parla molt de la davallada del nombre de pagesos, però si mirem les superfícies de conreu, sobretot a la plana, veurem que no es perden. Un pagès avui produeix més que deu fa trenta anys.

■ Àlvar Llobet

Guia per triar escola

El mes de febrer és sinònim de portes obertes a les escoles. És el moment quan els centres educatius ofereixen visites a les famílies que han d'escollir on portar els seus fills. Molta informació en pocs dies per prendre una decisió important. En aquest article podeu trobar algunes eines per saber què cal tenir en compte a l'hora d'escollir:

PROJECTE EDUCATIU:

Qualsevol escola té un document anomenat Projecte Educatiu de Centre (PEC) accessible a la seva web. Allà es poden consultar tots els aspectes que tenen a veure amb el centre: organització, model, etc. Si aquest projecte especifica qüestions com l'aprenentatge per projectes, centre d'interès, aprenentatge significatiu, són senyals que l'escola vol situar als/les alumnes al centre del procés educatiu.

PROXIMITAT:

La proximitat del centre escolar amb la residència habitual és un dels aspectes rellevants a l'hora d'escollir escola, sobretot en grans ciutats o zones perifèriques.

ESPAIS:

La distribució d'una aula ens pot donar moltes pistes del tipus d'educació que s'hi duu a terme com ara les taules o els diferents objectes que trobem en l'espai. Dins d'una mateixa aula hi poden haver espais dedicats a diferents àrees d'aprenentatge, que despertin interès i motivació als infants.

PATIS:

Les estones d'esbarjo d'una escola són tan importants com les d'horari reglat. Convé fixar-nos en la importància que se l'hi dona als espais destinats a l'oci des de diferents perspectives.

PREU:

El cost de l'escola també pot ser un motiu a l'hora d'escollir. A Catalunya tenim diversitat de centres en funció de la seva titularitat: n'hi ha de públics (els costos dels quals l'assumeix al 100% la Generalitat de Catalunya), en règim de concert econòmic (les famílies corren amb un % de les despeses, mentre que els organismes públics en subvencionen unes altres) i finalment els centres privats (que no reben cap ingrés dels organismes públics i, per tant, es financen exclusivament de les quotes de les famílies dels alumnes escolaritzats).

MATERIALS:

Especialment a les aules d'educació infantil i primers cursos de Primària, els materials que els infants tinguin a l'abast poden significar un bon indicatiu de la metodologia educativa que es fa servir.

EXTRAESCOLARS:

Malgrat ser un espai temporal enriquidor, sovint es fan servir les hores d'extraescolars com a complements per adaptar l'horari escolar als horaris laborals de les famílies. Si és el vostre cas, convé informar-vos de l'oferta del centre per poder mirar d'encaixar millor els horaris.

MENJADOR I MENÚ ESCOLAR:

Algunes escoles disposen de cuina pròpia dins les instal·lacions i d'altres ho fan per via de càterings. D'altra banda, cal conèixer el compromís que té cada escola amb els hàbits alimentaris.

■ Redacció

CURSOS 100% SUBVENCIONATS CENTRE D'ESTUDIS I AULASTUDI

Centre de Formació
AULASTUDI

SOLDADURA MIG MAG – 60H.

17/02 al 13/03 – De dilluns a dijous 18 a 22:30 h.

RESOLUCIÓ DE CONFLICTES – 30H.

27/02 al 08/05 / Dijous de 18:30 a 21:30 h.

ANÀLISI DE BALANÇOS – 50H.

06/03 al 26/06 / Dijous de 19 a 21:45 h.

ANGLÈS A1.A – 75H.

04/03 al 19/06 / Dimarts i dijous de 9:45 a 12:00h.

INFORMA-TE'N ARA! 652 40 29 22
PLAÇA AJUNTAMENT, 2 2N- MOLLERUSSA

Creix amb nosaltres!

**CURSOS 100%
SUBVENCIONATS**

TREBALLADORS I/O ATURATS

CUINA JAPONESA BÀSICA – 20H.

12/02 al 09/04 – de 18:30 a 21:00 h.

IMPRESSIÓ 3D NIVELL 1 – 40H.

18/02 al 29/04 – Dimarts i dijous 19 a 21:15 h.

CATALÀ INTERMEDI 3 – 45H.

03/03 al 26/06 – Dilluns i Dijous 19:00 a 21:00h.

ANGLÈS B1 – 60H.

25/02 al 17/06 –
Dimarts i dimecres de 19 a 21:30 h.

**CEN
tre**

CENTRE D'ESTUDIS PLA D'URGELL
+info: 652 40 29 22

Ponent, al PRIME TIME

**Els municipis lleidatans captiven
centenars de milers d'espectadors amb
el seu pas per "El Foraster"
i "Joc de Cartes"**

Quim Masferrer a La Granja d'Escarp,
Marc Ribas a la Vall d'Aran / 3cat

Quan la televisió pública catalana començava a arrencar les seves emissions arreu del país, la presència dels pobles ponentins als televisors s'imposava en dates assenyalades. És el cas de les campanades, en què l'equip de TV3 es va traslladar a diversos indrets lleidatans com Solsona o La Pobla de Segur entre la dècada dels anys 80 i la del 2010. Fins a cinc cops es van enregistrar a algun municipi de la demarcació. Quinze anys més tard, la cadena fa la benvinguda a l'any nou des de Barcelona, un emplaçament que protagonitza cobertures especials com la cavalcada de reis o qualsevol dels esdeveniments que registren els màxims d'audiència anuals. Les terres de Lleida, però, encara tenen cabuda als espais que acumulen més teleespectadors els dies de cada dia i han sigut capaços d'aplegar-ne centenars de milers.

L'arrencada del curs televisiu ha comptat amb una incursió puntual dels municipis lleidatans a dos dels espais més vistos de l'horari de màxima audiència, al prime time. Joc de

Cartes ha sigut el primer en posar els peus a la Terra Ferma. El concurs culinari capitanejat per Marc Ribas va fer parada el passat novembre a la capital del Segrià i la seva contornada en la recerca del millor restaurant de plats tradicionals. Aspirants de Lleida, Almenar, Alcarràs i Albatàrrer es van passejar per l'emissió de TV3 amb 285.000 espectadors (16,3% de quota mitjana de pantalla) pendents de saber quin seria el nou restaurant premiat. Un títol que finalment cauria a la capital.

Si bé les xifres de Joc de Cartes a la plana de Lleida van ser destacables, la visita del programa a la Vall d'Aran aquest gener va marcar un dels seus millors resultats des de l'inici de la temporada. Ribas, quatre concursants i 357.000 televidents (18,7%) van seguir la recerca del millor local d'alta muntanya del territori pirinenc. El viatge va repassar les propostes gastronòmiques de Vielha, Casau i Baqueira, amb un restaurant guanyador ubicat als peus del pla de Beret. El programa va anotar la segona millor xifra del format d'aquest curs, per sota del capítol publicat el dia de Cap d'Any, que va mostrar l'oferta culinària de Girona i

va aplegar 374.000 seguidors (21,9%). Entre el novembre i el gener, un altre fenomen televisiu ha donat veu als veïns de Ponent. El Foraster va viatjar fins a la Segarra per conèixer alguns dels 1.200 habitants de Sant Guim de Freixenet. Fins a 483.000 televidents (24,2%) van connectar amb el setè capítol de la temporada, emès el dia de Reis. Una finestra a la televisió catalana en què s'han pogut mostrar el Sindicat modernista, una de les peces arquitectòniques més emblemàtiques del municipi; així com la fortalesa del teixit associatiu en mans del Comando casteller de Sant Guim. També de personalitats, com l'àvia de Gerard Piqué. Un episodi que va replegar les millors dades de la temporada.

El següent —i últim— capítol d'El Foraster ha tingut lloc, també, a la rodalia de Lleida. La Granja d'Escarp, a 40 quilòmetres de la capital i a tocar de la Franja, va protagonitzar moments relacionats amb els presseguers en flor i la forta presència de la pagesia. Un paisatge que Masferrer va qualificar de "terra privilegiada" i que va aplegar 382.000 espectadors (19,7%). En el darrer episodi de la desena tem-

porada, Masferrer va aprofitar per posar sobre la taula les reivindicacions agràries a través de dos veïns que es dediquen al conreu. Els pagesos van posar l'accent en la vulnerabilitat del camp davant els temporals i l'excessiva burocràcia, una situació que, segons els germans, "no es pot aguantar".

El Segrià és una de les comarques menys visitades del programa. El darrer i únic cop que Masferrer va visitar aquesta zona va ser fa gairebé cinc anys, a Alfés. La Segarra també compta amb només una visita anterior a la de Sant Guim, la de la setena temporada a Sant Ramon. Unes dades que contrasten amb la presència de Ponent al llarg de la història d'El Foraster, ja que 25 dels 120 pobles que Masferrer ha visitat són lleidatans. A la nit del dimecres, Joc de Cartes ha trepitjat en dotze ocasions la zona al llarg de les seves 160 edicions. Una presència, la de Lleida que, malgrat mantenir les audiències dels programes, és escassa al dia a dia de TV3.

■ **Eloi Sadurní**

Avui cuinem...

Potatge caldós amb mongetes verdes, cigrons i xoriço

INGREDIENTS (3-4 persones):

- 1 ceba
- 2 xoricets vermells
- 400 grams de cigrons cuits
- 200 grams de mongetes verdes cuites
- 1 l. de brou de verdures
- Farigola
- Sal
- Oli d'oliva verge extra

PREPARACIÓ:

En una cassola poseu una cullerada d'oli, afegiu la ceba picadeta, sal i deixeu coure durant uns 10 minuts. Afegiu el xoriço tallat a trossos petit, doneu unes voltes perquè es sofregeixi.

Incorporeu els cigrons bullits, les mongetes verdes cuites, el brou de verdures i una mica de farigola, semitapeu la cassola i deixeu bullir per espai d'uns 15 minuts perquè es barregin bé els sabors. Rectifiqueu de sal si cal.

Abans de servir poseu una mica de farigola per sobre.

En una safata apta per al forn escampeu una mica de salsa velouté, col·locar els canelons farcits i repartim per sobre més salsa. Posem formatge ratllat, tirar un rajolí d'oli i gratinar.

NOTES: Els xoriços vermells si voleu que piquin una mica, així li aportaran un toc de sabor al paladar. Les mongetes tendres es poden fer servir si ens han sobrat de fer una verdura bullida o al vapor, el mateix si tenim pastanaga bullida, es pot afegir també al potatge. No posar molta sal ja que els xoriços vénen condimentats. La quantitat de brou és orientativa, depèn del que caldós que us agradi.

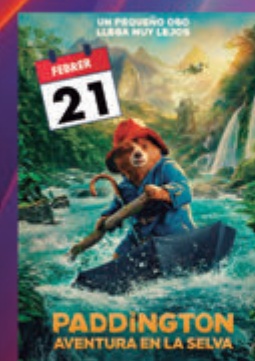
PER:
Dolors Mateu

CIRCUIT URGELLENC

www.circusa.com

LES PROPERES SETMANES ALS VOSTRES CINEMES

Els teus cinemes

Cinemes Majèstic de Tàrraga
973-302-705

Cinema Sala Actes La Paeria Balaguer
973-445-200

Cinema Centre Cultural Mollerussa
973-526-679

Cinema Casal Agramunt
973-610-519

Cinema Armengol de Bellpuig
636-419-829

Cinema La Lira de Tremp
973-650-399

Escaneja'm!

CONSULTEU LA CARTELLERA A WWW.CIRCUSA.COM I PROMOCIONS A FB, IG!!!

Gestió sostenible com a marca de desenvolupament econòmic, social i ambiental

La Força dels Municipis

Dels Pirineus a la plana de Lleida

Diputació de Lleida

La força dels municipis